

2012.gada 26.oktobris
Rīga, Mūkusalas iela 51

Seminārs "Privāttiesiskās attiecības, veicot lidojumus ar gaisa baloniem Latvijā, ES valstīs, Krievijā"

Latvijas Republikai ir suverenitāte gaisa telpā virs valsts sauszemes teritorijas, tās iekšējiem un teritoriālajiem Baltijas jūras ūdeņiem. Attiecībā uz Latvijas Republikas gaisa telpu piemērojama Latvijas Republikas jurisdikcija. Latvijas Republikas gaisa telpas izmantošanu, kā arī civilās aviācijas darbību Latvijā valsts un tās iedzīvotāju interesēs regulē 05.10.1994. likums "Par aviāciju" šā likuma noteiktās kompetences ietvaros izdotie normatīvie akti un Latvijas Republikai saistošie starptautiskie līgumi un Eiropas Savienības normatīvie akti.

05.10.1994. likums "Par aviāciju" nosaka :

Gaisa kuģa kapteinis — pilots, kas ir atbildīgs par gaisa kuģa ekspluatāciju un drošību tā lidojuma laikā.

Atgadījums civilajā aviācijā — darbības pārtraukums, defekts, nepilnība vai kādi citi ārkārtas apstākļi, kas ir ietekmējuši vai var ietekmēt lidojumu drošību, bet ne tādā veidā, ka to dēļ noticis nelaimes gadījums vai nopietns incidents.

6. pants. Gaisa kuģa kapteinis

Gaisa kuģa apkalpes darbu vada gaisa kuģa kapteinis. Ja gaisa kuģa apkalpes sastāvā ir tikai viens pilots, viņš ir arī gaisa kuģa kapteinis.

37. pants. Gaisa kuģa kapteiņa pienākumi

1) vadīt gaisa kuģa apkalpes darbu tā, lai tiktu garantēta gaisa kuģa lidojuma drošība un ievēroti šā likuma un citu Latvijas Republikas likumu noteikumi, kā arī nolikumu, instrukciju un citu normatīvo aktu prasības;

4) nekavējoties ziņot Civilās aviācijas aģentūrai par gadījumiem, kad izmantotas šā likuma 38. panta 3. punktā paredzētās tiesības.

38. pants. Gaisa kuģa kapteiņa tiesības

1) pieņemt galīgo lēmumu par gaisa kuģa pacelšanos, lidojuma turpināšanu vai nosēšanos paredzētajā lidojuma galapunktā vai rezerves lidlaukā;

2) atlikt gaisa kuģa izlidošanu uz laiku vai atteikties no lidojuma, ja gaisa kuģa tehniskā gatavība, lidojuma organizācija vai meteoroloģiskie apstākļi negarantē lidojuma drošību;

3) gadījumā, kad gaisa kuģa lidojuma drošība ir acīm redzami apdraudēta, vai arī nolūkā glābt gaisa kuģī esošo cilvēku dzīvību pieņemt šādus lēmumus:

b) par lidojuma turpināšanu vai nosēšanos sliktākos meteoroloģiskos apstākļos, nekā paredz noteiktais meteoroloģiskais minimums,

c) par lidojuma pārtraukšanu un piespiedu nosēšanos;

4) gaisa kuģa lidojuma drošības interesēs savas kompetences ietvaros dot jebkurai personai, kas atrodas gaisa kuģī, obligāti pildāmus norādījumus

Ārvalsts gaisa kuģa kapteinim ir šajā pantā paredzētās tiesības, ja par gaisa kuģa derīgumu lidojumiem atbildīgās valsts likumdošanas akti neparedz citādi.

Īpašumtiesības un citas lietu tiesības regulē tās valsts tiesību akti, kurā atrodas šo tiesību objekts. Piemērojamās tiesības ir tie tiesību akti, kas ir spēkā vietā, kurā atrodas manta (kustama vai nekustama). Tomēr īpašuma iegūšanu un zaudēšanu, kā arī citu lietu tiesību iegūšanu, zaudēšanu, grozīšanu vai savstarpējo prioritāti regulē tās valsts tiesību akti, kurā šādu tiesību objekts atradās brīdī, kurā notika notikums, kas radīja iepriekš minētās juridiskās sekas. Cits regulējums attiecas uz gaisa kuģiem, jo lietu tiesības uz lidmašīnas borta vērtē saskaņā ar gaisa kuģa reģistrācijas valsts tiesību aktiem. Saskaņā ar Starptautisko privāttiesību doktrīnu, saistības attiecībā uz nekustamo īpašumu vienmēr regulē tās valsts tiesību akti, kurā atrodas nekustamais īpašums. Tas nozīmē, ka šādu saistību puses nav tiesīgas izvēlēties tiesību aktus.

Latvijas republikas likums .Civillikums. TREŠĀ DAĻA. Lietu tiesības

841. Lietas ir ķermeniskas vai bezķermeniskas. Bezķermeniskas lietas ir dažādas personiskas, lietu un saistību tiesības, ciktāl tās ir mantas sastāvdaļas.

846. Lietu tiesības pieskaitāmas kustamai vai nekustamai mantai, raugoties pēc to lietu šķiras, uz kurām tās attiecas.

878. Viena un tā pati lieta nevar vienā un tajā pašā laikā atrasties vairāku personu valdījumā tā, ka katra no viņām valda visu šo lietu.

912. Katru valdījumu likums aizsargā.

913. Katrs drīkst aizsargāt savu valdījumu no jebkāda ierobežojuma vai traucējuma, pat ar varu, ja vien pēdējo izlieto nekavējoties un likumā atļautas paš aizsargības robežās.

914. Valdījums ir traucēts, kad kāds mēģina piesavināties lietu, vai tās daļu, vai tiesību, vai kavē valdītāju izlietot viņa valdījumu, kas notiek arī ar draudiem, kuri var modināt viņā dibinātas bažas.

915. Ja valdītājs pierāda, ka tādi traucējumi bijuši un ka viņš vēl valda, tad viņš var prasīt no tiesas tiklab šā sava valdījuma aizsardzību, kā arī atlīdzību par zaudējumiem, kas viņam nodarīti ar valdījuma traucējumu.

927. Īpašums ir pilnīgas varas tiesība par lietu, t. i. tiesība valdīt un lietot to, iegūt no tās visus iespējamus labumus, ar to rīkoties un noteiktā kārtā atprasīt to atpakaļ no katras trešās personas ar īpašuma prasību.

928. Kaut gan īpašums var kā pēc privātas gribas, tā arī pēc likuma būt dažādi aprobežots, tomēr visi šādi aprobežojumi iztulkojami to šaurākā nozīmē, un šaubu gadījumā arvien pieņemams, ka īpašums ir neaprobežots.

929. Par īpašuma priekšmetu var būt viss tas, kas ar likumu nav noteikti izņemti no vispārējās apgrozības.

1042. Zemes īpašniekam pieder nevien tās virsa, bet arī gaisa telpa virs tās, kā arī zemes slāņi zem tās un visi izrakteņi, kas tajos atrodas.

1043. Zemes īpašnieks var, pēc sava ieskata, rīkoties ar savas zemes virsu, gaisa telpu virs tās, kā arī ar zemes slāņiem zem tās, ja vien viņš ar to neskar svešas robežas.

1082. Īpašuma lietošanas tiesības aprobežojumu noteic vai nu likums, vai tiesas lēmums, vai arī privāta griba ar testamentu vai līgumu, un šis aprobežojums var attiekties kā uz dažu lietu tiesību piešķiršanu citām personām, tā arī uz to, ka īpašniekam jāatturas no zināmām lietošanas tiesībām, vai arī jāpacies, ka tās izlieto citi.

Piezīme. Daži citi, šajā nodalījumā neparedzēti īpašuma lietošanas tiesības aprobežojumi, kā piemēram, par minerālūdeņu avotiem, radiostaciju ierīkošanu un lietošanu, gaisa satiksmi, zemes gabaliem gar dzelzceļu līnijām un izrakumiem, paredzēti sevišķos likumos.

Ministru kabineta noteikumi Nr.1050 , Rīgā 2009.gada 15.septembrī (prot. Nr.57 12.§)

Aerostatu lidojumu veikšanas kārtība

18. Aizliegts veikt aerostata pacelšanos vai plānotu nosēšanos, ja netiek nodrošināts atbilstošs attālums (ne mazāk kā 15 metru (50 pēdu)) horizontālā un vertikālā virzienā no jebkura uz zemes vai ūdens virsmas izvietota objekta.

1.03.1992. LR likums "Par autoceļiem"

2. pants. Autoceļš

(3) Autoceļu kompleksā ietilpst arī gaisa telpa un zemes dzīles ceļu zemes nodalījuma joslā, ciktāl tas nepieciešams transportlīdzekļu satiksmei un ceļa elementu izmantošanai un aizsardzībai.

FAR §91.3(a) "The pilot in command of an aircraft is directly responsible for, and is the final authority as to, the operation of that aircraft."

ВОЗДУШНЫЙ КОДЕКС РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ Принят Государственной Думой 19 февраля 1997 года

Глава VIII. ЭКИПАЖ ВОЗДУШНОГО СУДНА

1. Командир воздушного судна имеет право:

1) принимать окончательные решения о взлете, полете и посадке воздушного судна

4) принимать иные меры по обеспечению безопасного завершения полета воздушного судна.

Hot Air Balloons: Who is responsible for regulating hot air balloon traffic?

Q: I am curious about the laws surrounding landing hot air balloons. It seems that every time I've flown in one, there was an overblown anxiety about where we would land. Of course the exact landing location is subject to changing wind patterns, but it seems that no matter where we landed, we were rushed to get the heck out of the location as fast as possible, even if it was an empty field.

Are there laws governing the landing/extraction of hot air balloons from private/public property, and who enforces them? Could landing on private property be considered trespassing?

A: While the FAA regulates balloon operations and those who pilot them, the landings seem to be subject to local law. I had presumed that a balloon landing would be given some tolerance, similar to a fixed-wing airplane or helicopter's emergency landing, governed by the Federal Aviation Regulations (14CFR)* and trespassing would not be an issue. Upon a cursory web search, I find that some municipalities have prohibited landings by aircraft and balloons, and have set fines for violating their laws. Regardless of the public laws that might be involved, private property rights might cause the recovery of the balloon, gondola and heater equipment by a chase crew/vehicle to be considered as unauthorized entry onto private property.

When a balloon lands, there is considerable excitement. The uncertainties of bringing the balloon down, the release of hot air and thus commitment to landing, the need to turn off heaters and gas supplies, and pilot lights and sparkers to avoid fire or explosion, and the need to immediately collapse the envelope to prevent lifting or dragging (and thus injury to passengers and crew, all mean that pulse rates are elevated.

Whether to avoid prosecution for illegal landing or to minimize offense against a landowner's rights and to avoid conflicts and claims, the chase crew will want to recover the equipment without delay and return everyone to public property or the public right-of-way.